

ආර්ථික විද්‍යාව I, II

12 ශ්‍රේණිය

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2017

ආර්ථික විද්‍යාව I
ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01	(4)	26	(5)
02	(3)	27	(2)
03	(2)	28	(3)
04	(4)	29	(5)
05	(1)	30	(1)
06	(1)	31	(4)
07	(5)	32	(4)
08	(3)	33	(2)
09	(4)	34	(3)
10	(1)	35	(5)
11	(5)	36	(1)
12	(5)	37	(3)
13	(1)	38	(2)
14	(3)	39	(1)
15	(4)	40	(3)
16	(2)	41	(4)
17	(2)	42	(4)
18	(3)	43	(5)
19	(5)	44	(3)
20	(4)	45	(3)
21	(1)	46	(2)
22	(2)	47	(1)
23	(2)	48	(3)
24	(4)	49	(5)
25	(5)	50	(1)

ආර්ථික විද්‍යාව II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01. (i) අසීමිත චූළචනයන්ට සාපේක්ෂ ව සීමිත සැපයුමක් ගන්නා සමපත් ආර්ථික සමපත් වේ.

හිඟකමක් පවතින නිසාම ආර්ථික සමපත් භාවිතයේ දී ආවස්ථික පිරිවැයක් හට ගනී. (ලකුණු 01)

උදා :- භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය (ලකුණු 01)

ශුන්‍ය මිලක දී අසීමිත සැපයුමක් සහිත පිරිවැයකින් තොරව සපයාගත හැකි සමපත් වේ. (ලකුණු 01)

උදා :- වැසි ජලය, හිරු එළිය (ලකුණු 01)

- (ii) (අ) ප්‍රාග්ධනය (ආ) භූමිය
- (ඉ) ප්‍රාග්ධනය (ඊ) ව්‍යවසායකත්වය (1 බැගින් ලකුණු 04)

(iii) හිඟකම යනු අසීමිත චූළචනයන්ට සාපේක්ෂ සමාජය සතු සමපත් සම්භාරය සීමිත බවයි. (ලකුණු 02)

හිඟකමකින් තොර සමාජයක ආර්ථික ප්‍රශ්න දැකිය නොහැකි ය.

අනෙකුත් සියලුම ආර්ථික ප්‍රශ්න පැන නගින්නේ හිඟකම තුළිනි. (ලකුණු 02)

- (iv) - ආකල්ප සංවර්ධනය කිරීම
- පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සඳහා සමපත් වෙන් කිරීම
- අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව
- පෝෂණය හා සෞඛ්‍යය ඕනෑම කරුණු 2 ට ලකුණු 04

(v) - මූල්‍ය පිරිවැය යනු කිසියම් ආර්ථික කටයුත්තක් වෙනුවෙන් සමපත් සඳහා බාහිර පාර්ශවයන්ට කරන මූල්‍යමය ගෙවීම් (ලකුණු 02)

- ආවස්ථික පිරිවැය යනු විකල්ප ආර්ථික කටයුතු අතරින් එකක් තෝරා ගැනීමේ දී කැපකරනු ලබන ඊළඟ හොඳම විකල්ප වටිනාකමයි.

- ආවස්ථික පිරිවැය තුළ මූල්‍ය පිරිවැය මෙන්ම ආරෝපිත පිරිවැය ද පවතී. (ලකුණු 02)

02. (i) භාණ්ඩ දෙකක් පමණක් නිපදවන ආර්ථිකයක්
 පවත්නා තාක්ෂණය නොවෙනස්ව පවතින
 පූර්ණ සේවා නියුක්ත ව හා නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාවය පවතින බව
 අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ සම්පත් සම්භාරය නොවෙනස් ව පවතින බව (ලකුණු 04)

(ii) වැඩෙන ආවස්ථික පිරිවැය තත්ත්වයක් නිසා බව දැක්වීමට (ලකුණු 02)

වැඩෙන ආවස්ථික පිරිවැය හේතු දැක්වීමට (ලකුණු 02)

(iii) - නිග සම්පත් භාවිතයෙන් නිපදවන භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය කවුරුන් අතර බෙදීයන්නේ ද යන්නයි. (ලකුණු 02)

- මෙය සාධක ආදායම් ව්‍යාප්තිය මත තීරණය වන්නකි. (ලකුණු 02)

(iv) - මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න සම්බන්ධීකරණ යන්ත්‍රණය
 - දේපල සම්පත් නිමිකමේ ස්වරූපය
 - පවත්නා සානුබල පද්ධතියේ ස්වරූපය
 - දේශපාලන හා ආගමික දෘෂ්ඨි වාද ඕනෑම කරුණු 2 ට ලකුණු 04

(v) **සැලසුම් ආර්ථික පද්ධතිය** **වෙළෙඳපොල ආර්ථික පද්ධතිය**

1. මධ්‍යගත සැලසුම් මණ්ඩලය තීරණ ගනී	1. වෙළෙඳපොල මිල මත තීරණය කරයි.
2. තීරණ මධ්‍යගත වේ	2. තීරණ විමධ්‍යගත වේ
3. සානුබල සමාජ සුභසාධනය	3. සානුබලය ලාභය

සන්සන්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු 2 කට ලකුණු 04

03. (i) **සාධක වෙළෙඳපොල** **භාණ්ඩ වෙළෙඳපොල**

- නිෂ්පාදන සාධක හුවමාරු වේ	- භාණ්ඩ හා සේවා හුවමාරු වේ
- ව්‍යුත්පන්න ඉල්ලුමක් පවතී	- සෘජු ඉල්ලුමක් පවතී
- ඵලදායීතාවය පදනම් කරගෙන ඉල්ලුම හට ගනී	- උපයෝගීතාවය පදනම් කරගෙන ඉල්ලුම හට ගනී
- ව්‍යාප්ති න්‍යාය මත තීරණය වේ	- වටිනාකම් න්‍යාය මත තීරණය වේ
- කුටුම්භ සැපයුම්කරුවන් වන අතර නිෂ්පාදකයින් ඉල්ලුම්කරුවන් වේ	- නිෂ්පාදකයන් සැපයුම්කරුවන් වන අතර කුටුම්භ ගැණුම්කරුවන් වේ

සන්සන්දනාත්මක කරුණු 4 ට ලකුණු 04

- (ii) - ආදේශන හා ආදායම් ප්‍රතිච්ඡාකය පැහැදිලි පිළිතුරු ලිවීමට ලකුණු 04
- ආදේශන ආදායම් ප්‍රතිච්ඡාක නම් කර ඇත්නම් ලකුණු 2 ක් පමණක් ලබාදෙන්න.

- (iii) - නවීන යතුරුපැදි ගැණුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව
- නවීන යතුරුපැදිවල මිල ගණන්
- අනිකුත් යතුරුපැදි හා මෝටර්ට්ටුවල මිල ගණන්
- පාරිභෝගික ආදායම
- නවීන යතුරුපැදි සඳහා පාරිභෝගික රුචිය
- අනාගත මිල අපේක්ෂාවන්
- ටයර් ටියුබ් හා ඉන්ධන මිල ගණන්

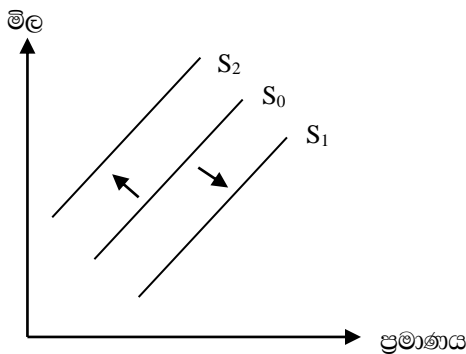
ඕනෑම කරුණු 4 ට ලකුණු 04

- (iv) - අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩයක් වීම
- ආදේශන දුලභ වීම
- මිල වෙනස්වීමෙන් පසුව ගතවන කාලය කෙටි වීම
- පුළුල් ලෙස නිර්වචනය කර තිබීම
- පාරිභෝගික ආදායමෙන් වැය කරන ප්‍රවේශය කුඩා වීම

පහත සාධක එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ සියල්ල නිසා එම භාණ්ඩයේ ඉල්ලුම අනම්‍ය වේ.

(කරුණු 4 කට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 04)

- (v) සැපයුමේ වෙනස යනු සලකා බලන කාලච්ඡේදය තුළ සලකා බලන භාණ්ඩයේ මිල ස්ථාවර ව තිබිය දී අනෙකුත් සාධක වෙනස්වීම නිසා සැපයුම් වක්‍රය වමට හෝ දකුණට විතැන් වීමයි.

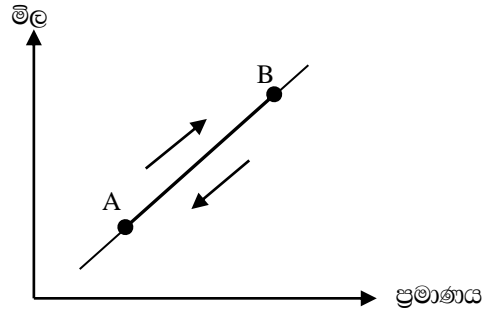
(ලකුණු 02)

S₂ = සැපයුම අඩු වීම

S₁ = සැපයුම වැඩි වීම

(ලකුණු 02)

සැපයුම් ප්‍රමාණයේ වෙනස යනු අනිකුත් හාණිඩ ස්ථාවර ව තිබිය දී හණිඩයේ මිල වෙනස්වීම නිසා සැපයුම් වක්‍රය මත ඉහළට හෝ පහළට ගමන් කිරීමකි.

A - B = සැපයුම ප්‍රමාණය වැඩි වේ

B - A = සැපයුම ප්‍රමාණය අඩු වේ

04. (i) (අ) $Q_d = Q_s$
 $100 - 4P = 20 + 4P$
 $80 = 8P$
 $10 = P$

සමතුලිත මිල රු. 10 (ලකුණු 02)

සමතුලිත ප්‍රමාණය ඒකක 60 (ලකුණු 02)

(ආ) -0.66 (ලකුණු 02)

(ඉ) ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ශුන්‍ය මිල රු. 25 (ලකුණු 02)

- (ii) - කෙටි කාලයේ දී සැපයුම් තීරණ වෙනස් කිරීමට කාලය ප්‍රමාණවත් නොවේ. අනම්‍ය සැපයුමක් ඇති වේ.
 - දිගු කාලය වන විට සැපයුම් තීරණ වෙනස් කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් ඇති වේ.
- (ලකුණු 04)

(iii) සැපයුම් නම්‍යතාවය නම්‍ය වන අතර සැපයුම් වක්‍රය දිගේ ඉහළට යත්ම සැපයුම් නම්‍යතා සංගුණකය ක්‍රමයෙන් අඩු වේ. මිල අඛණයෙන් පටන්ගන්නා සැපයුම් වක්‍රයක ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක නම්‍යතාවය නම්‍ය වේ.

(ලකුණු 04)

(iv)

නම්‍යතාවය	මිල	පැහැදීම
අනම්‍ය	වැඩිවන විට	වැඩි වේ
	අඩුවන විට	අඩු වේ
නම්‍ය	වැඩිවන විට	අඩු වේ
	අඩුවන විට	වැඩි වේ

(ලකුණු 04)

05. (i) උපරිම මිල සීමා පැනවීම

අවම මිල සීමා පැනවීම / අවම සහතික මිල සීමා පැනවීම

බදු පැනවීම

සහනාධාර සැපයීම

මිල හා ආදායම් ස්ථායීකරණය

එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් (ලකුණු 04)

(ii) උග්‍රණ පූර්ණ ගෙවීම

අතිරික්ත තොග මිලට ගැනීම

(ලකුණු 02)

(iii) ● කළුකඩ මිලට හෝ අධි ඉල්ලුම් මිලට අලෙවි කිරීම

● පෝලිම් ක්‍රමය යොදාගැනීම

● සලාකපත් ක්‍රමය හෝ කුපන් ක්‍රමය යොදාගැනීම

● වෙනත් හාණ්ඩ සමග බද්දි කර විකිණීම

● සැපයුම්කරුවන් අභිමතය අනුව කටයුතු කිරීම

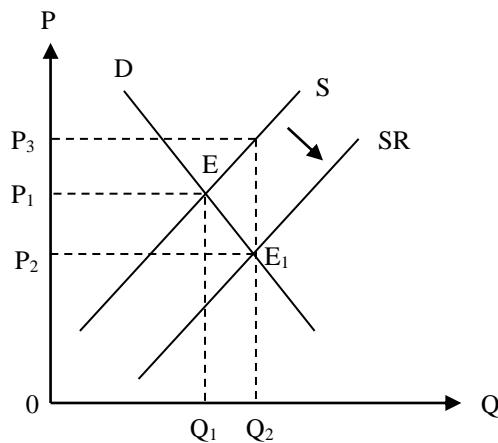
එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් (ලකුණු 04)

(iv) ● සැපයුම් චක්‍රය සමාන්තර ව දකුණට විතැන් වේ

● සමතුලිත මිල අඩු වී ප්‍රමාණය වැඩි වීම

● සහනාධාරයේ ප්‍රතිලාභ ගැණුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් අතර බෙදීයාම

● පාරිභෝගික හා නිෂ්පාදන අතිරික්තය වැඩි වීම

(ලකුණු 04)

(v)

මිල ඉල්ලුම් නමයතාවය	සැපයුම් නමයතාවය	බඳුබර
පූර්ණ අනමය	පූර්ණ නමය	සම්පූර්ණයෙන් පාරිභෝගිකයාට
පූර්ණ නමය	පූර්ණ අනමය	සම්පූර්ණයෙන් නිෂ්පාදකයාට
නමය	අනමය	වැඩි ප්‍රමාණය නිෂ්පාදකයාට
අනමය	නමය	වැඩි ප්‍රමාණය පාරිභෝගිකයාට
ඒකීය	ඒකීය	සම සමච

(ලකුණු 04)

06. (i) හිතවත ඵලදායීතා නීතිය කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ වන අතර අඩුවන පරිමාණානුකූල ඵල දිගුකාලීන නිෂ්පාදන හැසිරීම හා සම්බන්ධය වේ.

(ලකුණු 02)

කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී ස්ථාවර ව පවත්නා යෙදවුම් සමග සංයෝග කෙරෙන විචල්‍ය යෙදවුම් වැඩි කිරීමේ දී එම විචල්‍ය යෙදවුම්වල සාමාන්‍ය සහ ආන්තික ඵලදායීතාවය එක්තරා මට්ටමකින් පාඩු පහත බැසීම හිතවත ඵලදා නීතිය ලෙස හඳුන්වයි.

(ලකුණු 01)

දිගුකාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී සියලු සම්පත් වෙනස් කරමින් නිෂ්පාදනයේ යෙදෙන විට යෙදවුම් වැඩිවන ප්‍රතිශතයට වඩා අඩු ප්‍රතිශතයකින් නිමැවුම් ප්‍රමාණය වැඩි වීම අඩුවන පරිමාණානුකූල ඵල ලෙස හඳුන්වනු ලබයි.

(ලකුණු 01)

(ii) කෙටිකාලයේ දී ව්‍යාපාරික ආයතනයක් හිතවත ඵලදායීතා නීතියට මුහුණ දෙන නිසා සාමාන්‍ය සහ ආන්තික ඵලදායීතාවය එක්තරා මට්ටමකින් පසු පහත බැසීමක් පෙන්නුම් කරයි.

(ලකුණු 01)

ආන්තික ඵලදායීතාවය වැඩිවන විට ආන්තික ඵලදායීතාවයට වඩා අඩු ප්‍රමාණයකින් සාමාන්‍ය ඵලදායීතාවය වැඩිවන අතර ආන්තික ඵලදායීතාවය උපරිම වන විට සාමාන්‍ය ඵලදායීතාවය ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරයි.

(ලකුණු 01)

ආන්තික ඵලදායීතාවය අඩුවන විට සාමාන්‍ය ඵලදායීතාවය ද ඊට ඉහළින් පහළට ගමන් කරනු ලබයි.

(ලකුණු 01)

සාමාන්‍ය ඵලදායීතාවය උපරිම වන විට එම උපරිම ලක්ෂය හරහා ආන්තික ඵලදායීතාවය පහළට ගමන් කරනු ලබයි.

(ලකුණු 01)

(iii) ඕනෑම ව්‍යාපාර ආයතනයක ලාභ උපරිම නිමැවුම් මට්ටම $MR = MC$ මත තීරණය වේ. පූර්ණ තරඟ ආයතනයක් පැවරුණු මිලකට මුහුණ දෙන නිසා ආන්තික අයහාරය භාණ්ඩ ඒකකයක මිලට සමාන ය.

එම නිසා $MR = MC$ කොන්දේසිය වෙනුවට $P = MC$ ලෙස දැක්විය හැකි ය. (ලකුණු 04)

(iv) පූර්ණ තරඟ ආයතනයක් පැවරුණු මිලකට මුහුණ දෙන නිසාත්, ආයතනය සමස්ත වෙළෙඳපොළ සැපයුමින් ඉතා සීමිත ප්‍රමාණයක් සපයනු ලබන නිසාත් ආයතනයක සපයන ඕනෑම ප්‍රමාණයක් පවත්නා මිල යටතේ ඉල්ලුම් කරනු ලබයි. මේ නිසා ආයතනය මුහුණ දෙන ඉල්ලුම් වක්‍රය ප්‍රමාණ අඛණ්ඩ සමාන්තර පූර්ණ නම්‍ය එකක් වේ.

(ලකුණු 02)

පූර්ණ තරඟකාරී ආයතන සියල්ලගේ එකතුවෙන් පූර්ණ තරඟකාරී වෙළෙඳපොළ ඇතිවන නිසා කර්මාන්තයට මිලට බලපෑම් කිරීමට හැකි විමෙන් පූර්ණ තරඟ වෙළෙඳපොළ මිලත් ඉල්ලුම් ප්‍රමාණයත් අතර පවත්නා ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධතාවය නිසා වෙළෙඳපොළ ඉල්ලුම් වක්‍රය වමේ සිට දකුණට පහළට බැවුම් වේ. (ලකුණු 02)

- (v)
- එක් වරක් පමණක් දැරීමට සිදුවන වියදම් වලින් වාසි ලැබීම
 - ශ්‍රම විභජනය සහ විශේෂීකරණය හඳුන්වා දීමේ හැකියාව
 - මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතයට ඇති හැකියාව
 - නොබෙදිය හැකි සම්පත් වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලැබීම

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04)

07. (i) වර්තමාන තීරණ ගැනීමේ දී නැවත ලබාගත නොහැකි අතීතයේ දී දරන ලද පිරිවැය ගිළුණු පිරිවැය ලෙස හඳුන්වයි.

(ලකුණු 02)

උදාහරණ :- ප්‍රාමාණික ලාභ, බලපත්‍ර ගාස්තු

(ii) (අ) $TVC = 250$
 $TC = 750$

(ආ) $MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} = \frac{50}{5} = 10$

(ඇ) ආර්ථික ලාභ = $TR - TC$
 $= (35 \times 20) - (200 + 500)$
 $= 700 - 700$
 ආර්ථික ලාභ = 0

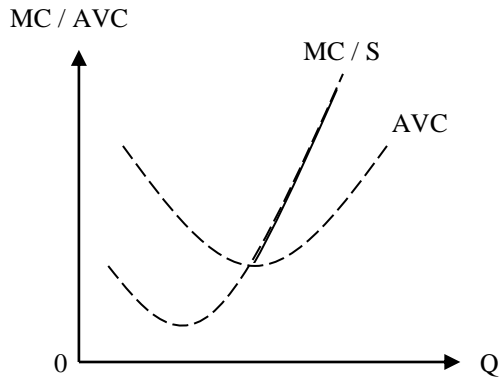
(iii)

සමානතා	අසමානතා
<ul style="list-style-type: none"> ආයතන විශාල සංඛ්‍යාවක් අඩාඩ ප්‍රවේශයක් හා අඩාඩ පිටවීමක් පැවතීම දිගුකාලයේ දී ආයතනය ප්‍රාමාණික ලාභ වෙළෙඳපොල ඉල්ලුම් වක්‍රය වමේ සිට දකුණට පහළට 	<ul style="list-style-type: none"> පූර්ණ තරඟයේ සමජාතිය භාණ්ඩ ඒකාධිකාරයේ ප්‍රභේදිත භාණ්ඩ පූර්ණ තරඟයේ ආයතනය මිල ගනුවේකු ඒකාධිකාරයේ මිල තීරණයකු පූර්ණ තරඟ ආයතනය ඉල්ලුම් වක්‍රය පූර්ණ නමය ඒකාධිකාරී තරඟයේ වමේ සිට දකුණට පහළට

(එක් නිවැරදි කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 05)

(iv) ව්‍යාපාරික ආයතනයේ අවම සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය වක්‍රයට ඉහළින් පවත්නා ආන්තික පිරිවැය වක්‍රයේ ඉහළ කොටසයි.

(ලකුණු 02)

(MC වක්‍රයේ ඉහළ කොටස පමණක් ඇඳ ඇත්නම් ලකුණු 02 ක් ලබාදෙන්න.)

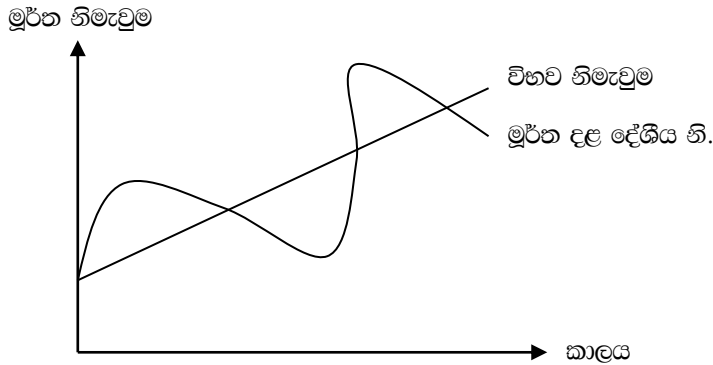
08. (i)
- ඉහළ ආර්ථික වෘද්ධියක් ලබාගැනීම
 - පූර්ණ සේවා නියුක්තිය
 - මිල ස්ථායීතාවය
 - ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාවය
 - ආදායම් ව්‍යාප්තියේ සාධාරණත්වය
 - බාහිර ස්ථායීතාවය
 - පාරිසරික ගුණාත්මකභාවය
 - ආර්ථික නිදහස

(කරුණු 04 කට ලකුණු 04)

(ii) කාලයත් සමඟ මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ හැසිරීම ව්‍යාපාර වක්‍ර මගින් විග්‍රහ වේ. මෙය ආර්ථිකයේ කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන හැසිරීම් වල සම්බන්ධතාව අවබෝධ කරගැනීමට ප්‍රයෝජනවත් සංකල්පයකි.

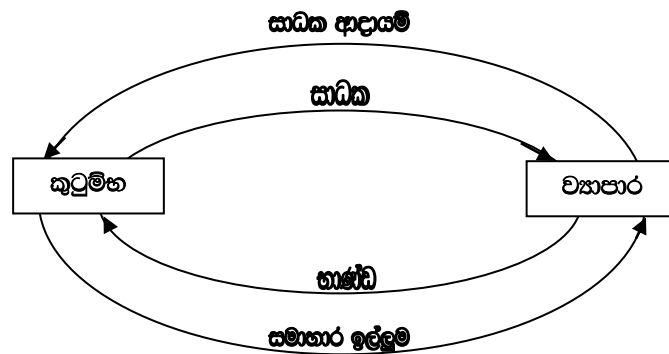
(ලකුණු 02)

ව්‍යාපාර වක්‍රයක් මගින් පැහැදිලි කිරීම

(ලකුණු 02)

(iii)

නිමැවුමක් බිහි කිරීමට යාමේ දී ආදායම් ජනිත වේ. නිමැවුම මිලදී ගැනීමට යාමේ දී වියදමක් ඇති වේ. එනිසා නිමැවුම, ආදායමත් වියදමටත් සමාන වේ. එකම ක්‍රියාවලියක පැතිකඩ තුනක් බව මින් පැහැදිලි වේ.

(ලකුණු 02)

(iv) ● ඇතැම් ඵලදායී ආර්ථික ක්‍රියා

(ලකුණු 01)

- ගෘහණියන්ගේ සේවා සහ ස්වයං සේවා
- නිවසක් තැනීමේ අරමුණින් ඉඩමක් මිලට ගැනීම
- ස්වේච්ඡා සේවාවන්

(ඕනෑම එකකට ලකුණු 01)

● ඵලදායී නොවන වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු

(ලකුණු 01)

- සංක්‍රාම
- මුදල්මය පත්‍රිකා ආශ්‍රිත ගනුදෙනු
- ලොතරැයි දිනුම්
- පාවිච්චි කළ භාණ්ඩ විකිණීම ආශ්‍රිත ගනුදෙනු

(ඕනෑම එකකට ලකුණු 01)

- (v) කුටුම්භ අංශය
- ව්‍යාපාර අංශය
- රාජ්‍ය අංශය
- විදේශ අංශය

(ලකුණු 04)

09. (i) දළ දේශීය නිෂ්පාදනය යනු කිසියම් රටක භූගෝලීය දේශ සීමාව තුළ කිසියම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළදී නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සියලුම අවසාන භාණ්ඩ හා සේවාවල වටිනාකමයි.

(ලකුණු 02)

දළ ජාතික ආදායම යනු රටක සියලුම නේවාසිකයන් සතු සම්පත් වලින් කිසියම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ දී ඇති කරන ලද ආදායම්වල එකතුවයි.

(ලකුණු 02)

(උචිත විකල්ප පිළිතුරුවලට ලකුණු ලබාදෙන්න.)

- (ii) ● පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම්
- පෞද්ගලික ආයෝජන වියදම්
- රාජ්‍ය / පොදු පරිභෝජන වියදම්
- ශුද්ධ අපනයන

(ලකුණු 04)

(iii) ස්ථාවර මිලට ජාතික ආදායම යනු මිල වෙනස්කම් ගැලපූ ස්ථාවර මිල ගණන් යටතේ වූ සමස්ත නිෂ්පාදන වටිනාකමයි.

මූර්ත ජාතික ආදායම යනු මූර්ත ආදායමට වෙළෙඳ අනුපාතිකයේ හටගන්නා වෙනස්වීම මත ගණනය කරන රටක මූර්ත නිෂ්පාදනයේ වටිනාකමයි.

(ලකුණු 04)

(iv) (අ) ශුද්ධ දේශීය නිෂ්පාදනය = ද.දේ.නි - ක්ෂයවීම්

$$3\ 000 - (400 - 100)$$

$$2\ 700$$

(ලකුණු 02)

(ආ) ශුද්ධ අපනයන

$$Y = C + I + G + X - M$$

$$3\ 000 = 2\ 000 + 400 + 550 + N_x$$

$$3\ 000 = 2\ 950 + N_x$$

$$3\ 000 - 2\ 950 = N_x$$

$$50 = N_x$$

(ලකුණු 02)

(ඉ) අයවැය අතිරික්තය = බදු - ආණ්ඩුවේ මිලදී ගැනීම්

$$15 = \text{බදු} - 550$$

$$15 + 550 = \text{බදු}$$

$$\text{බදු} = 565 \quad \text{(ලකුණු 02)}$$

(ඊ) දේශීය ඉතුරුම් = දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය - පරිභෝජනය

$$= 3\,000 - (2\,000 + 550)$$

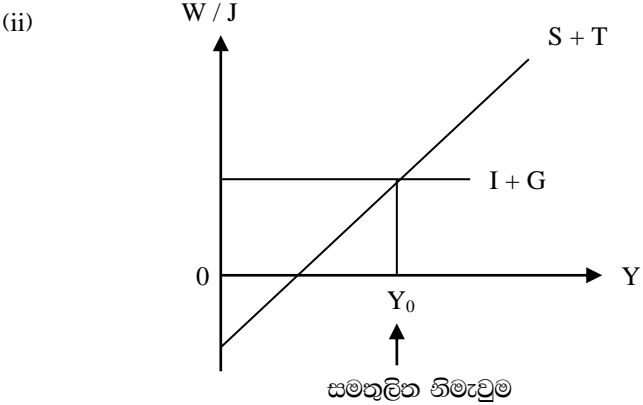
$$= 450 \quad \text{(ලකුණු 02)}$$

10. (i) සාර්ව ආර්ථික සමතුලිතය යනු සාර්ව ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන දර්ශකයක් වන සමස්ත නිමැවුම හෙවත් ආදායමත් සමස්ත සේවා නියුක්ති මට්ටමත් උච්චාවචනය නොවී පවත්නා මට්ටමෙහි එළඹ සිටීමේ ප්‍රවණතාවයයි. එනම් සමස්ත නිමැවුම නොවෙනස් ව පැවතීමයි.

(ලකුණු 02)

ඒ සඳහා $Y = E$ ප්‍රවේගයන් (සමානාර ආදායම = සමානාර නිමැවුම)
 $W = J$ ප්‍රවේගයන් (ගිලිහීම් = කාන්දුවීම්)

කොන්දේසි ඉටු විය යුතුය. (ලකුණු 02)

(ලකුණු 02)

මෙම ප්‍රවේගයන් අනුව සමස්ත වියදමෙන් කාන්දු වන දෑ (W) සමස්ත වියදමට ඇතුළු වන දෑ (J) සමාන වීම Y_0 වලින් දක්වා තිබේ. ($W = J$)

(ලකුණු 04)

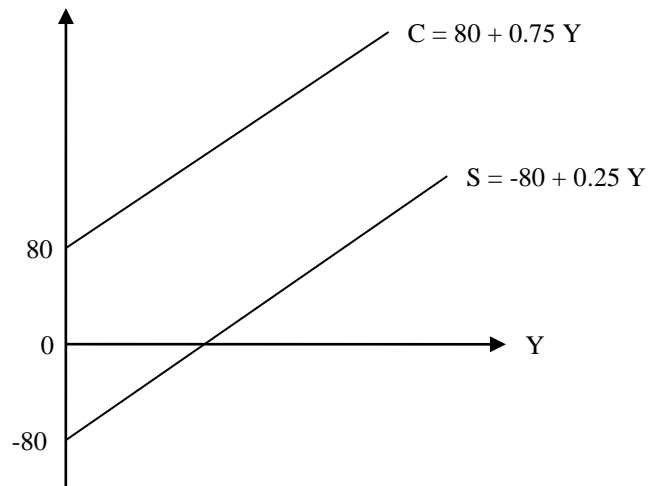
- (iii)
- කුටුම්භ සතු ධනය
 - අපේක්ෂිත අනාගත මිල හා ආදායම
 - බඳු අයකිරීම්
 - කුටුම්භ ගනු ලබන ණය
 - මූර්ත පොළී අනුපාතය
 - මිල මට්ටම

(කරුණු 04 කට ලකුණු 04)

(iv) (අ) $C = 80 + 0.75 Y$
 $S = -80 + 0.25 Y$

(ලකුණු 04)

(ආ)

(ලකුණු 04)
